

SPF:s Ålandsresa 17–20 maj 2022.

Tidigt på tisdagsmorgonen samlades ett femtiotal glada SPF:are vid torget i Bollebygd för att gå ombord på bussen för resan till Åland. Chaufförerna Peter och Carina välkomnade oss och vår egen Erna såg till att vi kände oss som hemma på bussen. Färden gick via Jönköping och första fikapaus blev det vid Brahehus. Kaffe och goda bullar smakade gott. Sedan for vi vidare uppåt Stockholm och vid Sillekrog var det gott med en tunnbrödsrulle till lunch. Väl framme vid Eckerölinjens färjeläge i Grisslehamn inväntade vi färjan. Färjeturen tog cirka två timmar och framme på Åland väntade guiden Göran på oss.

Han berättade att Mariehamn kallas de 1000 lindarnas stad. Åland var en del av Sverige fram till 1809 då Finland och Åland tillföll Ryssland i Freden i Fredrikshamn. Under den ryska perioden 1809 – 1917 grundades Mariehamn. Då Finland förklarade sig självständiga ville ålänningarna återförenas med Sverige, men i stället fick de ett begränsat självstyre 1922 efter att Nationernas förbund ingrep och skapade en överenskommelse. Åland tillföll Finland men skulle förbli svenskspråkigt och demilitariserat med en hög grad av självstyre.

Lite kuriosas –

De får inte bygga mer än fyra våningars hus men det har de löst genom att placera källaren ovan jord.

Sveriges sjömansutbildning på Sjöfartläroverket ligger i Mariehamn.

Rondellen Bläckfisken och rondellen Lutfisken får man åka igenom många gånger eftersom ön bara är 50 km norr-söder och öster-väster. De pratar i väderstreck t ex ”Skjortan hänger i norra garderoben” enligt guiden Göran.

De odlar mycket potatis och har stor chipsfabrik Taffel i Saltvik, men den såldes för 600 miljoner euro till Norgeföretaget Orkla.

År 1666 genomfördes den sista häxbränningen i Sverige i Haraldsby på Åland.

De har en så kallad skönhetsnämnd, som åker runt och besiktigar villorna i Mariehamn. Om de blir missnöjda med ett hus eller tomt kan man få ett brev på posten, där det står vilka åtgärder som måste göras.

Väl vid hotellet installerade vi oss för att sedan gå till restaurangen bredvid för att äta en god middag. Ganska trötta stupade vi sedan i säng.

Efter frukost nästa dag reste vi uppåt den norra delen till Sunds kommun där vi fick se Kastelholms slott, Åland destillery, fängelsemuseet Vita Björn och Jan Karlsgården friluftsmuseum. Mycket intressant att titta på och vår guide Göran var duktig på att upplysa oss om historiska händelser mm. Vi tittade på den fina midsommarstången på Jan Karlsgården. Varje kommun har sin egen majstång, som dekoreras till midsommar och sedan får stå kvar till nästa år.

Färden gick vidare till Bomarsunds fästning byggd av ryssarna 1836. Numera är det endast en ruin efter att fästningen blev spräng, då Åland intogs av engelsmän och fransmän i Krimkriget. Busslunchen intogs uppe vid Notvikstornet med underbar utsikt utöver skärgården. Det blev sill och potatis med den ”lille” framdukat av Erna med kompani.

Tillbaka vid hotellet blev det fritt fram att utforska Mariehamn på egen hand. Sedan god middag igen på samma restaurang.

Dag tre gick färden först åt öster till kommunen Lemland med ett stopp vid Lemströms kanal, grävd av ryssarna. Sedan vände vi och for till Järsö där de hade gjort en fin väg ut i skärgården. De hade tänkt göra en hamn där för färjorna, som då skulle få 20 minuter kortare väg till Mariehamn. Det blev inte av, men borgmästaren fick i alla fall en väg ut till sitt sommarhus enligt Göran

Kaffe och god hembakt kaka serverades förstås i de vackra omgivningarna med Ålands landskapsblomma gullvivan runt omkring oss samt något vassa men vackra havtornsbuskar. Sedan bar det av till St Mikael's kyrka i Finströms socken. Där fanns fina muralmålningar på väggarna. Kyrkoherde Frans Petter von Knorring arbetade i Finströms församling i 40 år med start 1836. Han var en mycket bildad man och brann för utbildningsfrågan. Till sin hjälp hade han en hjälppräst som predikade åt honom, men en söndag var han tvungen att predika själv. Då ställde han sig utanför kyrkan och sa - Ni kan gå hem direkt för idag är det jag som predikar! Detta berättade guiden Göran för oss mycket humoristiskt.

Väl tillbaka i Mariehamn åt några av oss en god lunch i form av Wallenbergare, potatismos, skirat smör och lingonsylt på Åss paviljongen i hamnen. Sedan mönstrade vi på en fiktiv resa med tremastade lastfartyget Pommern från Mariehamn på Åland till Port Victoria i södra Australien. Resan utspelade sig på 1930-talet. I lastrummet var vi med på en ljus-och ljudföreläsning genom storm och stiltje på havet.

Den fjärde dagen lämnade vi Mariehamn och Åland efter mycket trevliga dagar. Det blev först ett stopp i Uppsala och sedan ett lunchstopp i Arboga. I Uppsala parkerade vi vid universitetsbiblioteket Carolina Rediviva och fikade lite. Många gick till domkyrkan eller engelska parken. Prins Gustaf som stod staty i biblioteksparken fick också ett besök. Några hann säkert med en titt på silverbibeln, som är en av världens mest berömda handskrifter.

Framåt kvällen återkom vi till Bollebygd fulla av nya intryck och glada över trevligt umgänge med övriga resenärer.

Stort tack till Erna, Carina och Peter för en fantastiskt väl genomförd resa!

Vid pennan
Annika Malm

